

A MOZIKBAN IS HÓDÍT

„LEBILINCSELŐ!”

– Bloomberg

A
GUCCI-
HÁZ

IGAZ TÖRTÉNET
GYILKOSSÁGRÓL, ÖRÜLETRŐL, CSILLOGÁSRL
és KAPZSISÁGRÓL

fineq
selection

SARA GAY FORDEN

SARA GAY FORDEN

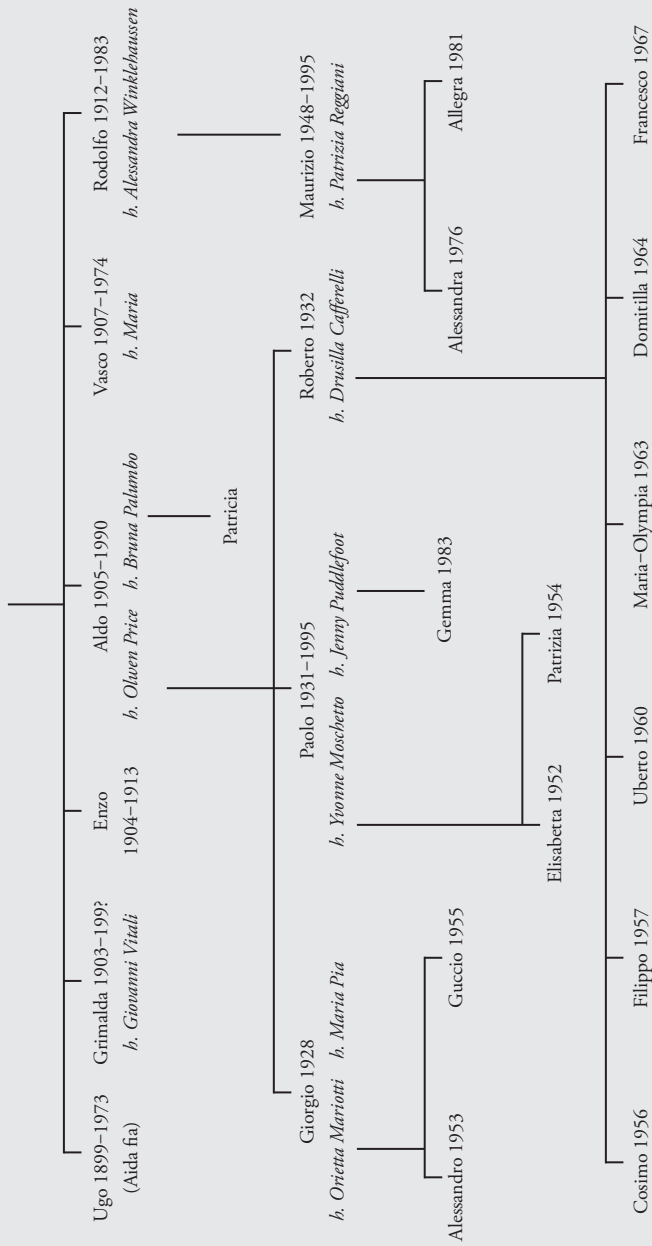
A
GUCCI-
HÁZ

IGAZ TÖRTÉNET
GYILKOSSÁGRÓL, ÖRÜLETRŐL, CSILLOGÁSRÓL
és KAPZSISÁGRÓL

Első kiadás

Könyvmolyképző Kiadó, Szeged, 2021

GUCCIO GUCCI 1881–1953
h. Aida Calbelli

1

Egy haláleset

1995. MÁRCIUS 27-ÉN, reggel fél kilenckor Giuseppe Onorato éppen az odafújtt faleveleket sepregette az épület bejárata előtt, ahol dolgozott. Nyolcra érkezett, mint minden munkanap, és az első feladata az volt, hogy kitarja a súlyos kétszárnyú faajtót a Via Palestro 20. szám alatt. A négyszintes reneszánsz stílusú épület lakásoknak és irodáknak adott otthont Milánó egyik legelegánsabb negyedében. Szemközt, a magas cédrus- és nyárfák között terültek el a Giardini Pubblici gondosan nyírt gyepvel szegélyezett kanyargós ösvényei – afféle zöld és nyugodt oázisként a szmogos, nyüzsgő városban.

A hétvégén meleg szél fújtt, megtisztítva a levegőt az állandó szmogtól, és lecsupaszítva a fákat az utolsó száraz levelektől. Onorato egy halom falevelet talált aznap reggel a bejáratnál, így gyorsan nekiállt felsöpörni, mielőtt elkezdtek ki-be járkálni az emberek. A katonai kiképzés rendszereteket és kötelességtudatot plántált belé, ugyanakkor nem törte le a lelkesedését. Ötvenegy évesen is mindig jól öltözött és tökéletesen ápolt volt a formára nyírt bajuszával meg a rövidre vágott maradék hajával. A szicíliai Casteldaccia városából

származott, és sokakkal egyetemben azért jött északra, hogy dolgozzon, és új életet kezdjen. Miután Onorato tizennégy évnyi altiszti szolgálatot követően 1980-ban nyugdíjba vonult a hadseregből, úgy döntött, hogy Milánóban telepszik le, ahol néhány évig különböző alkalmi munkákból élt. 1989-ben lett portás a Via Palestrón, és egy kis robogón járt dolgozni a város északnyugati részéről, ahol a feleségével lakott. Barátságos ember volt, kék szemű és kedves mosolyú, a bejáratot pedig mindig makulátlanul tisztán tartotta. Onorato erőfeszítéseit tükrözte a hat gondosan polírozott vörös gránit lépcsőfok rögtön az ajtón túl, a lépcsősor tetején csillogó üvegajtó meg az előcsarnokban fénylő kőpadló. A hall hátsó részében volt egy kis üvegborítású fülkéje faasztallal és székkal, ám csak ritkán ült ott, mert jobban szeretett a teendőivel foglalatzkodni. Sohasem érezte magát kényelmesen Milánóban, ami munkát ugyan adott neki, de egyebet alig. Érzékenyen érintették az előítéletek, amiken sok északolasz osztozott a *meridionalin*ak hívtott déliekkel szemben, és szinte már egy pillantástól is feszült lett. Sohasem feleselt, engedelmeskedett a felletteseinek, ahogy megtanulta a seregben, de nem volt hajlandó fejlet hajtani.

– Érek annyit, mint a többi ember – gondolta ilyenkor. – Még akkor is, ha az illető gazdag vagy befolyásos családból származik.

Onorato söprögetés közben észrevett egy férfit az utca túloldalán. Aznap reggel rögtön meglátta, amikor kinyitotta a súlyos kétszárnyú ajtót. A férfi egy kis zöld autó mögött állt, amelyik merőlegesen parkolt, orral a Giardini Pubblici felé, tehát Onorato épületével szemben. A Via Palestrót általában parkoló autók szegélyezték, hiszen azon kevés utcák közé tartozott Milánóban, ahol ingyen lehetett parkolni. A kocsik ferdén, orral a járda felé szoktak állni. A korai órán ez a jármű még egyedül volt. Onoratónak megakadt a tekintete

a rendszámablán, mert olyan mélyen lelógott, hogy szinte súrolta az aszfaltot. Eltűnődött, hogy vajon mi dolga lehet annak az embernek ilyenkor. A frissen borotvált és jól öltözött férfi világosbarna felöltőt viselt. Folyton az utcát kémlelte a Corso Venezia irányában, mintha várna valakit. Onorato a kopaszodó fejbúbját vakargatva megirigyelte az illető dús, hullámos és sötét hajkoronáját.

Amióta 1993 júliusában bomba robbant az utcában, nyitva tartotta a szemét. Az egész várost megrázó robbanást egy dinamittal megpakolt autó okozta. Öt ember meghalt, a kortárs művészeti múzeum – a Padiglione d'Arte Contemporanea – pedig megsemmisült: egy halom cement, acélgerenda és törmelék maradt belőle. Ugyanazon az estén bomba robbant Rómában is, kárt okozva a város történelmi központjában lévő San Giorgio Velabro-templomban. A robbantásokat később összefüggésbe hozták egy korábbi firenzei esettel, amikor a Via dei Georgofilin ötven meghaltak, harmincan megsérültek, és többtucatnyi műtárgy ment tönkre a bomba fölött álló épületben. A szálak végül egy szicíliai maffiafőnökhöz, Salvatore „Toto” Riina-hoz vezettek, akit abban az évben tartóztattak le Olaszország legismertebb maffiaügyszéneke, Giovanni Falconének az 1992-es meggyilkolásáért. Riina a letartóztatása miatti megtorlásként rendelte el az ország értékes kulturális nevezetességeinek felrobbantását. Később mind a Falcone-gyilkosságért, mind pedig a bombázásokért elítélték, így jelenleg kétszeres életfogytiglani szabadságvesztését tölti. A DIGOS, Olaszország politikai rendőrsége, ami terrorcselekményekkel foglalkozik, kihallgatta az összes *portinait*, vagyis portást a Via Palestro környékén. Onorato elmondta nekik, hogy látott egy gyanúsnak tűnő lakókocsit aznap a park kapujának közelében. Azóta egy jegyzetömbbe írogatott, amit a fülkéjében tartott, hogy rögzítse, ha bármi szokatlannak tűnőt lát.

– Mi vagyunk ennek a környéknek a szeme és füle – magyarázta Onorato az egykori katonatársának, aki gyakran beugrott hozzá kávézni. – Tudjuk, kik jönnek-mennek, és a munkánk része az, hogy figyelünk.

Onorato elfordulva maga felé húzta a jobb kéz felőli ajtószárnyat, hogy kisöpörje mögüle az utolsó néhány falevelet is. Amikor belépett a félig nyitva hagyott ajtó mögé, sietős lépteiket hallott a lépcső felől.

– *Buongiorno!* – szólt hozzá egy ismerős hang.

Onorato megfordult, és Maurizio Guccit látta maga előtt, akinek az első emeleten voltak irodái. Éppen a bejárati ajtó lépcsőjén rohant fel a tőle megszokott elánnal, csak úgy lebegett utána teveszínű kabátja.

– *Buongiorno, Dottore* – felelte mosolyogva Onorato, s felemelte a kezét üdvözlés gyanánt.

Tudta, hogy Maurizio Gucci a híres firenzei Gucci család tagja, amelyik a megegyező nevű luxuscikkeket gyártó vállalatot alapította. Olaszországban mindig az eleganciát és a stílust társították a Guccihoz. Az olaszok büszkéek voltak kreativitásukra és kézműves hagyományaikra, a Gucci név pedig azok közé tartozott – a Ferragamóval és a Bulgarival együtt –, amik a minőséget és a mestermunkát jelképezték. Olaszország szülötte volt például a világ legnagyobb divattervezői közé tartozó Giorgio Armani és Gianni Versace is, ám a Gucci név generációkra nyúlt vissza, mielőtt a divattervezők egyáltalán napvilágot láttak volna. Maurizio Gucci volt az utolsó Gucci, aki vezette a családi vállalatot, mielőtt két éve eladta az üzlettársainak, ők pedig akkor tavasszal kezdték el tervezgetni, hogy nyilvánosan működő részvénytársasággá alakítják. Maurizio – aki többé már semmilyen tekintetben nem volt érintett a családi vállalkozásban – 1994 tavaszán nyitotta meg saját irodáit a Via Palestrón.

Gucci egyszaroknyira lakott egy fenséges palotában a Corso Venezián, és mindennap gyalog járt munkába, általában nyolc és fél kilenc között érkezett. Olykor a saját kulcsával ment be, és már odafent volt, mire Onorato kitárta a súlyos kétszárnyú faajtót.

Onorato gyakran sóvárogva gondolt bele, milyen lehet Guccinak. Gazdag, vonzó fiatalember volt, a barátnője pedig magas, vékony és szőke: ő segített berendezni az első emeleti irodákat egzotikus kínai műtárgyakkal, elegáns kárpitozott szófákkal és karosszékekkel, mély árnyalatú sötétítő függönyökkel és értékes festményekkel. A hölgy gyakran ájtott a Chanel koztümjében, szőke hajzuhatagát tökéletes frizurába rendezve, hogy együtt ebédeljen Guccival. Onoratonak úgy tűnt, hogy ők a tökéletes pár, tökéletes étellel.

Amint Maurizio Gucci felért a lépcsősor tetejére, és elindult a hallban, Onorato látta, hogy egy sötét hajú férfi lép oda az ajtóhoz. Egy pillanat alatt rájött, hogy az illető Guccira várt. Eltűnődött, hogy vajon miért állt meg a lépcső aljánál, ahol a széles, barna sörtés lábtörő véget ért, és a minden egyes fokhoz rézrúddal odarögzített sűrű futószőnyeg elkezdődött. Gucci nem vette észre, hogy az illető bejött utána, hiszen nem szólította meg.

Onorato szeme láttára a férfi egyik kezével kigombolta a kabátját, a másikkal pedig előhúzott egy pisztolyt. Kinyújtotta a karját, Maurizio Gucci hátára célzott, és elkezdett lőni. Onorato alig egy lépésnyi távolságra állt dermedten, seprűvel a kezében. Sokkot kapott; tehetetlennek érezte magát a férfi megállításához.

Onorato három gyors, tompított hangú lövést hallott gyors egymásutánban.

Mozdulatlanul, elborzadva figyelt. Látta, hogy az első golyó a jobb csípőjénél találta el Gucci teveszínű felöltőjét. A második találat éppen a bal válla alatt. Észrevette, hogy Gucci teveszínű kabátja

minden egyes tölténynél megrezzent, amint a golyó áthatolt az anyagon. „Nem ilyennek tűnik a filmekben, amikor rálőnek valakire” – gondolta.

Gucci döbbsent arckifejezéssel megfordult. Ránézett a fegyveresre – nem látszott rajta, hogy felismerné –, aztán mögötte egyenesen Onoratóra, mintha azt kérdezné: „Mi történik? Miért? Miért történik ez velem?”

A harmadik golyó a jobb karját súrolta.

Amint Gucci nyögve lerogyott a földre, a támadója leadta az utolsó, halálos lövést a jobb halántékába. A fegyveres gyorsan megfordult, hogy távozzon, de rögtön megtorpant az elborzadva őt bámuló Onorato látványától.

Onorato látta, hogy a férfi meglepetten felvonja a szemöldökét, mintha addig nem vette volna számításba az ő jelenlétét.

A fegyveres még mindig kinyújtva tartotta a karját, most viszont egyenesen Onoratóra célzott vele. Onorato ránézett a pisztolyra, s látta, hogy hosszú hangtompító fedí a csövet. Szemügyre vette a fegyvert markoló kezét, a hosszú és ápolt ujjakat, a frissen manikűrözöttnek tűnő körmökkel.

Egy örökkévalóságig tűnő pillanat erejéig Onorato belenézett a fegyveres szemébe. Aztán meghallotta a saját hangját.

– Neeee! – ordította hátrahúzódva, a bal kezét felemelve, mintha azt akarná mondani: „Nekem semmi közöm ehhez!”

A fegyveres leadott még két lövést egyenesen Onoratóra, aztán sarkon fordulva kirohant az ajtón. Onorato csilingelő hangot hallott, aztán rájött, hogy a töltényhüvely pattog a gránitpadlón.

– Hihetetlen! – gondolta magában. – Nem érzek semmiféle fájdalmat! Nem tudtam, hogy nem fáj, ha az ember lövést kap.

Eltűnődött, hogy Gucci vajon érzett-e fájdalmat.

– Szóval ennyi – morfondírozott. – Most meg fogok halni. Micsoda szégyen így meghalni. Ez nem igazság.

Aztán Onorato ráeszmélt, hogy még talpon van. Lenézett a bal karjára, ami furcsán lógott. Vér csöpögött a mandzsettájából. Lassan leült az első gránit lépcsőfokra.

– Legalább nem estem el – gondolta, és felkészült lelkileg a halálra. Aztán a feleségére gondolt, a seregben töltött időre meg a castel-dacciai tengerpart és hegyek látványára. Végül rájött, hogy csak megsebesült: kétszer karon lőtték, nem fog meghalni. Elöntötte a boldogság. Megfordulva látta, hogy Maurizio Gucci élettelen teste ott hever a lépcsősor tetején egy vértócsában. Gucci elterült a lövésektől, a jobb oldalán feküdt, jobb karjával a feje alatt. Onorato megpróbált segítségért kiabálni, de amikor kinyitotta a száját, nem hallotta a saját hangját.

Néhány perc múlva egyre hangosabban vijjogott egy közeledő sziréna, majd hirtelen elhallgatott, amikor egy rendőrautó csikorogva lefékezett a Via Palestro 20. előtt. Négy egyenruhás *carabiniere* ugrott ki belőle, előrántott fegyverrel.

– Egy fegyveres férfi volt – nyögte Onorato erőtlenül az első lépcsőfokon ülve, amikor a rendőrök felé siettek.

A Gucci-dinasztia

ÉLÉNKVÖRÖS VÉRFOLTOK GYŰLTEK Jackson Pollock-féle mintákba az ajtókon és a fehér falakon a bejárat mindkét oldalán ott, ahol Maurizio feküdt. Töltényhüvelyek hevertek szanaszét a padlón. Egy trafik tulajdonosa hallotta meg Onorato kiáltását szemközt, a Giardini Pubbliciben, és gyorsan hívta a carabinieriókat.

– Az ott Dottor Gucci – mondta Onorato a rendőröknek, és jobb karjával Maurizio mozdulatlan teste felé mutatott a lépcsőn, miközben a balja ernyedten lógott. – Meghalt?

Az egyik carabinieri letérdelt Maurizio mellé, hogy odanyomja az ujjait a nyakához, és bólintson, hogy nem érzékel pulzust. Maurizio ügyvédje, Fabio Fanchini, aki néhány perccel korábban érkezett egy megbeszélésre, vigasztalhatatlanul kuporgott a hideg kövön Maurizio holtteste mellett – s ott maradt a következő négy órában, amíg a rendvédelmi tisztviselők és a mentősök nyüzsgöttek körülötte. Ahogy mentőautók érkeztek még több járőrökocsival, kíváncsiságosok kisebb tömege gyűlt össze az épület előtt. A mentősök gyorsan ellátták Onoratót, elbújtatva őt az egyik mentőautóban, mielőtt

a gyilkossági osztag megérkezett a helyszínre. Giancarlo Togliatti tizedes – egy langaléta, szőke rendőr, akinek tizenkét évnyi tapasztalata volt a gyilkossági osztályon – elkezdte vizsgálgatni Maurizio holttestét. Az elmúlt években az volt Togliatti fő feladata, hogy a Milánóba érkező albán bevándorlók háborúban álló klánjainak gyilkossági ügyeiben nyomozzon. Ez volt az első esete, amelyik a milánói elitet érintette: nem mindennap lőnek le hidegvérrel egy vezető üzletembert a belvárosban.

– Ki az áldozat? – kérdezte lehajolva Togliatti.

– Maurizio Gucci – válaszolta az egyik kollégája.

Togliatti kérdő mosollyal felnézett.

– Persze, én meg Valentino vagyok – jegyezte meg epésen, mert az állandóan napbarnított, sötét hajú római divattervező jutott eszébe. A Gucci nevet mindig is a firenzei bőrműves házhoz társította. Mit keresett egy Gucci egy milánói irodában?

– Nekem egy hulla volt, pont, mint az összes többi – mondta később Togliatti.

Togliatti óvatosan kifejtett egy maroknyi vérfoltos újságkivágást Maurizio ernyedt ujjai közül, és levette róla a karórát – egy Tiffany darabot –, ami még mindig járt. Miközben gondosan átkutatta Maurizio zsebeit, megérkezett Carlo Nocerino milánói ügyész. Kész zűrzavar támadt a helyszínen: operatőrök és újságírók lökdösték a mentősöket és a rendvédelmi tisztviselőket, a carabinieriokat és a *polizia* embereit is. Olaszországban három rendvédelmi szerv van: a *carabinieri*, a *polizia* és a *guardia di finanzia*, vagyis a pénzügyőrség. Nocerino aggodott, hogy a döntő bizonyítékok talán megsemmisülnek a perpatvarban, és megkérdezte, hogy melyik szerv tagjai érkeztek először. Az olasz rendvédelmi szervek egyik alapvető íratlan szabálya, hogy azé az ügy, aki elsőként érkezik ki a bűncselekmény helyszínére.

Miután Nocerino megtudta, hogy a carabinieri volt az első, gyorsan elküldte a poliziát, és elrendelte, hogy csukják be az előcsarnok súlyos bejárati ajtaját, a bejárat előtt pedig kordonokkal zárják le a járdát a növekvő tömeg féken tartására. Aztán Nocerino felment a lépcsőn oda, ahol Togliatti éppen Maurizio Gucci holttestét vizsgálta.

Nocerino és a nyomozók úgy vélték, hogy a Maurizio halántékára leadott lövés maffia stílusú kivégzésnek tűnik. A seb körül megégett a bőr és a haj, ami közeli lövésről árulkodott.

– Ez egy profi gyilkos műve – állapította meg Nocerino a sebet tanulmányozva, aztán a padlót, ahol a nyomozócsapat hat töltényhüvelyt rajzolt körbe krétával.

– Klasszikus *colpo di grazia*¹ – helyeselt Togliatti kollégája, Antonello Bucciol parancsnok. Mégis meghökkentek. Túl sok golyót lőttek ki, és két szemtanú maradt életben: Onorato és egy fiatal nő, aki kis híján összeütközött a gyilkossal, amikor az kirohant az ajtón. Ez aligha egy hivatásos gyilkos keze általi hagyományos coup de grâce².

Togliattinak még másfél órába telt, mire megvizsgálta Mauriziót, viszont további három évbe, mire minden részletet megtudott Maurizio életéről.

– Maurizio Gucci lényegében ismeretlen volt a számunkra – nyilatkozta később Togliatti. – Fognunk kellett az életét, és belenézni, akár egy könyvbe.

Ahhoz, hogy megértse az ember Maurizio Guccit és a családot, ahonnan jött, először is ismerni kell a toszkán habitust. Más, mint a nyájas emiliai, a szigorú lombardiai vagy a kaotikus római. A toszkánok

¹ kegyelemdöfés, végzetes lövés (olasz)

² kegyelemdöfés (francia)

általában individualisták és dölyfösek. Úgy érzik, hogy Itáliában ők jelentik a kultúra és a művészetek forrását, és különösen büszkék a modern olasz nyelv kialakulásában betöltött szerepükre, hála Dante Alighierinek. Vannak, akik úgy hívják őket, hogy „Itália franciái”: arrogánsak, önmagukra hagyatkoznak, és zárkóztak a kívüllélők előtt. Curzio Malaparte olasz regényíró a *Maledetti Toscani*, vagyis az *Átkozott toszkánok* című művében írt róluk.

A *Pokolban* Dante úgy jellemzi Filippo Argentit, hogy „il fiorentino spirito bizzarro”. A bizarr firenzei vagy toszkán habitus metsző és szarkasztikus is tud lenni – készen áll a gyors reakcióra vagy poénra –, mint ahogy az Roberto Benigninél látható, *Az élet szép* Oscar-díjas rendezőjénél és főszereplőjénél.

Amikor a *Town & Country* magazin újságírója 1977-ben megkérdezte Roberto Guccitól, Maurizio unokatestvérétől, hogy a Gucci származhatna-e Olaszország másik vidékéről, Roberto döbbenetn nézett rá.

– Ennyi erővel akár azt is kérdezhetné tőlem, hogy a Chianti lehetne-e lombardiai – bődült fel. – Akkor már nem lenne Chianti, mint ahogy a Gucci sem lenne Gucci – kiabálta heves karmozdulatok közepette. – Hogy lehetnének *nem* firenzeiek, ha egyszer azok vagyunk?

A firenzei kereskedő réteg több száz éves gazdag történelme ott csörgedezett a Guccik ereiben. 1293-ban az Ordinamenti di Giustizia³ alapján önálló köztársaságnak nyilvánították Firenzét. A Mediciek hatalomra kerüléséig a huszonegy kereskedő és kézműves céhből álló *arti* irányította a várost. Az utcanévek máig őrzik a céhek nevét:

³ Az új alkotmány kizárólagos döntési jogkörrel ruházta fel a nagy céhek vezetőit a városvezetésben, megtörve a nemesek hatalmát.

Via Calzaiuoli (cipészek), Via Cartolai (papírkereskedők), Via Tessitori (takácsok), Via Tintori (kelmefestők) és még sok másik. Gregorio Dati reneszánszkori selyemkereskedő azt írta: „Azt a firenzeit, aki nem kereskedő, és nem járta be a világot, hogy más nemzeteket és népeket látva némi vagyonnal térjen vissza Firenzébe, úgysem illenti megbecsülés.”

Egy firenzei kereskedő számára a vagyon tiszteletre méltó dolog volt, és bizonyos kötelezettségeket vont maga után: például középületek finanszírozását, nagy palotát gyönyörű kerttel, illetve szobrászok, költők és zenészek mecénatúráját. A szépség szeretete és a szépség létrehozása miatti büszkeség sohasem tűnt el, még a háború, a pestis, az árvizek és a politikai viszontagságok ellenére sem. Giottótól és Michelangelótól a mai kézműves műhelyekig mindig is virágzott itt a művészet, a kereskedők támogatását élvezve.

– Tízből kilenc firenzei kereskedő, a tizedik pedig pap – viccelődött Maurizio nagybátyja, Aldo Gucci. – A Gucci éppen annyira firenzei, mint amennyire a Johnnie Walker skót. Nem sok újat lehet mondani egy firenzeinek a kereskedelemről vagy a kézművességről – folytatta. – Mi, Guccik, nagyjából 1410 óta kereskedők vagyunk. Amikor az ember a Guccikról beszél, nem a Macy'sre gondol.

– Egyszerű emberek, elképesztő emberséggel – mondta a Guccikról egy egykori alkalmazott. – De mindegyikben ott az a szörnyű toszkán habitus.

Maurizio története a nagypapjával, Guccio Guccival kezdődik, akinek a szülei a hanyatló szalmakalapgyártó üzletükkel küszködtek a tizenkilencedik század végi Firenzében. Guccio úgy menekült el otthonról és az apja cégének csődje elől, hogy elszerződött egy teherhajóra, s a munka révén eljutott Angliába. Ott a híres londoni Savoy Hotelben kapott állást. Bizonyára leesett az álla a vendégek

ékszereinek, finom selymeinek és a magukkal hozott csomagok garmadájának láttán. Ládák, bőröndök, kalapdobozok és még sok más, mind bőrből, emblémákkal és feltűnő monogramokkal díszítve – ilyenek lepték el a szálloda hallját, a viktoriánus Anglia társadalmi elitjének Mekkáját. A vendégek gazdagok és híresek voltak, vagy éppen barátkozni akartak olyanokkal, akik azok. Lillie Langtry, a walesi herceg szeretője évi ötven fontért tartott fenn lakosztályt, ahol a vendégeit szórakoztatta. A híres színész, Sir Henry Irving gyakran jött vacsorázni az étterembe, míg Sarah Bernhardt állította, hogy a Savoy „a második otthona”.

Guccinak csekély volt a fizetése, és keményen kellett dolgoznia, de gyorsan tanult, a tapasztalat pedig nagy hatást gyakorolt az életére. Hamar rájött, hogy a szállodába érkezők olyan ingóságokat hoztak magukkal, amelyek árulkodtak a vagyonukról és az ízlésükről. Felismerte, hogy mindennek a kulcsa ott hever a poggyászhalmokban, amiket a hordárok fel-le cipeltek a hosszú, kárpitozott folyosókon, ki és be a mesés panorámát nyújtó szintekig repítő felvonókból. A bőr ismerős anyag volt a számára a firenzei műhelyekben töltött gyermekkorából. Miután Guccio elment a Savoyból, a fiai elmondása szerint a Wagons Litsnél talált munkát, a nemzetközi vasúti hálókocsi társaságnál, és bejárta vonattal Európát, miközben a tehetős utazókat szolgálta, és figyelte az őket kísérő szolgálók és poggyászok garmadájával együtt, mielőtt négy év múlva visszatért megtakarított pénzével Firenzébe.

Guccio hazatérve beleszeretett Aida Calvelli ruhakészítőbe, a szomszéd szabó lányába. Úgy tűnt, nem zavarja, hogy Aidának már van egy négyéves fia, Ugo. A gyermek egy légyottból született, az apja pedig tuberkulózisban meghalt, így nem kerülhetett sor esküvőre. 1902. október 20-án – alig több mint egy évvel azután, hogy

visszatért Olaszországba – Guccio feleségül vette Aidát, és a sajátjaként örökbe fogadta Ugót. Guccio huszonegy éves volt, Aida pedig huszonnégy. Már úton volt az első lányuk, Grimalda, aki három hónappal később született meg. Aida még négy gyermeket szült Gucciónak, akik közül az egyik, Enzo kiskorában meghalt. A többiek is mind fiúk voltak: Aldo 1905-ben érkezett, Vasco 1907-ben, Rodolfo pedig 1912-ben.

Rodolfo szerint Guccio első állása valószínűleg egy régiségboltban lehetett, miután visszatért Firenzébe. Aztán Guccio átment egy bőripari vállalathoz, ahol megtanulta a kereskedelem alapjait, és előléptették vezetővé. Az első világháború kitörésekor harminchárom éves nagycsaládos ember volt, ennek ellenére behívták teherautó-sofőrnek. A háború után Guccio a Franzi nevű firenzei bőrdíszműves cégnél helyezkedett el, megtanult nyersbőrt válogatni, tanulmányozta a kezelés és a cserzés folyamatát, illetve a különböző típusú és minőségű bőrökkel való bánásmód művészetét. Hamar vezetői pozícióba került a cég római üzemében, ahová egyedül ment. Aida, aki ott-hon volt a gyerekekkel, nem volt hajlandó elhagyni Firenzét. Guccio minden hétvégén hazament, és arra vágyott, hogy megnyissa a saját üzletét Firenzében olyan vevőknek, akik megbecsülik a finoman megmunkált bőrárukat. 1921-ben aztán egy vasárnapi sétán Aidával meglátott egy kis kiadó üzlethelyiséget egy keskeny mellékutcában, a Via della Vigna Nuován, ami az elegáns Via Tornabuonit kötötte össze a Piazza Goldonival az Arno folyó partján. Aidával elkezdték mérlegelni a hely kibérlésének lehetőségét. Guccio megtakarításai-ból és egy forrás szerint egy ismeróstől kapott kölcsönből megalapították az első Guccio-céget, a Valigeria Guccio Guccit, amiből később Azienda Individuale Guccio Gucci lett, egyszemélyes tulajdonlással 1921-ben. Firenze legelőkelőbb utcája, a Via Tornabuoni közelében

stratégiai fontosságú volt a helyszín az olyan vevőkör szempontjából, amilyenek a megnyerésében Guccio reménykedett. A tizenötödik és a tizenhatodik században a város leggazdagabb nemesi családjai – például a Strozzi, az Antinori, a Sassetti, a Bartolini Salimbeni, a Cattani és a Spini Feroni família – gyönyörű palazzókat építettek a Via Tornabuoni mentén, ahol az 1800-as évektől kezdve elegáns éttermek és üzletek kezdtek nyitni a házak földszintjén. Az 1815-ös nyitása óta a mai napig üzemelő Caffè Giacosa házi készítésű péksüteményeket és italokat kínál a divatkövető vendégeinek a 83. szám alatt. Az olasz királyi családot is ellátó Giacosa alkotta meg a Negroni koktélt, ami egy mecénásról, Conte Negroniról kapta a nevét. A Ristorante Doney 1827-ben nyitotta meg kapuit – a későbbi Guccio-üzlettel szemben –, és firenzei arisztokrata családokat látott vendégül, illetve otthont adott a kizárólag férfiakból álló Firenzei Zsokéklub női párjának. A szomszédban egy virágbolt, a Mercatelli ugyancsak a firenzei arisztokrata családokat szolgálta ki. A többi, ma is működő üzletek közé tartozott például a Rubelli, ahol elegáns velencei anyagokat lehet vásárolni, a Profumeria Inglese és az ínycsiklandó szarvasgombás szendvicseiről ismert Procacci. A tehetős európai utazók az Albergo Londres et Suisse-ben szálltak meg, ami nem esett távol az amerikai Thomas Cook & Fiai utazási irodától a Via del Parione sarkán.

Gucci először toszkán gyártóktól vásárolt minőségi bőrárukat, illetve Németországból és Angliából is, hogy eladja őket a Firenzében akkor és most is nyüzsgő turistáknak. Guccio masszív, kidolgozott táskák és bőröndök közül válogatott jó áron. Ha nem talált kedvére valót, akkor kedvezményért alkudott. Ő maga is eleganciára törekedett, és mindig makulátlanul öltözködött: elegáns ingekbe és keményített öltönyökbe bújt.

– Remek ízlése volt, amit mi mindannyian örököltünk – emlékezett vissza a fia, Aldo. – Rajta volt a keze nyoma mindenen, amit csak árult.

Guccio nyitott egy kis műhelyt a bolt mögött, ahol saját bőrárukat tudott készíteni az importált termékek mellé, és bőrárujavító szolgáltatást is indított, ami gyorsan jövedelmezővé vált. Helyi kézműveseket fogadott fel, s hírnevet szerzett azzal, hogy ilyen lehetőséget is kínált a minőségi termékek mellé. Néhány évvel később Guccio szert tett egy nagyobb műhelyre Michelangelo Szentháromság hídjával szemben, az Arno túlso partján, a Lungarno Guicciardini közelében. Guccio megkövetelte, hogy a hatvan embere késő estig dolgozzon, ha az az egyre növekvő számú megrendelések teljesítéséhez szükséges volt.

Az Arnótól délre húzódó Oltrarno negyed sok kis műhelynek adott otthont, ahol a vízből nyert energiával hajtották a gyapjút, a selymet és a brokátokat szövő gépeket. A folyót szegélyező széles sugárutakon és a munkásnegyedhez vezető szűkebb utcákban hallani lehetett a zajt, ahogy kalapálják és fűrészelik a fát, mossák és döngölik a gyapjút, vágják, varrják és fényesítik a bőrt. Régiségkereskedők, képkeretezők és másfajta kézművesek is letelepedtek arrafelé. A folyó túlso partján, a Piazza della Repubblica környékén alakult ki Firenze pénzügyi központja, ami még a középkorra vezethető vissza, amikor a város virágzó kézművességét tömörítő legnagyobb céhek székhelye volt.

Ahogy Guccio gyerekei felcseperedtek, elkezdtek dolgozni a családi vállalkozásban – Ugo kivételével, aki csekély érdeklődést mutatott. Aldónak kiváló üzleti érzéke volt, az *Il Succube* – vagyis *A Pancser* – becenévre hallgató Vasco pedig a gyártásért felelt, bár igazából jobban szeretett a toszkán vidéken vadászni, amikor csak tehetett. A *La Pettegolának*, vagyis *A Pletykásnak* becézett Grimalda a pult

mögött dolgozott az üzletben egy fiatal eladó mellett, akit Guccio fogadott fel. Rodolfo még túl kicsi volt ahhoz, hogy a boltban dolgozzon, amikor pedig nagyobb lett, felhúzta az orrát, és inkább követte az álmait a filmiparban.

Guccio szigorúan bánt a gyerekeivel: ragaszkodott hozzá, hogy a hivatalos *Lei* megszólítással magázzák őt a bensőségebb tegezés – vagyis a *tu* – helyett. Megkövetelte a jó modort az étkezéseknél, ahol korbácsként használta a szalvétáját, és lecsapott vele arra, aki rendetlenkedett. Amikor a család a Firenzén kívüli, San Cascianóhoz közeli vidéki házában töltötte a hétvégét, Guccio vasárnaponként befogta a lovat a kétkerekű fahintó elé, beleültette Aidát és az összes gyereket, és átügetett velük a mezőn át a reggeli misére.

– Nagyon erős személyiség volt, megkövetelte a tiszteletet és távollégtartást – mondta róla Roberto Gucci, az egyik unokája. Annyira takarékos volt, hogy utasításba adta, a lehető legvékonyabb szeletekre vágják a prosciuttót, mert úgy tovább tart. A gyerekeibe is bevésődtek ezek az értékek: a családi legenda szerint Aldo csapvízzel töltötte újra az ásványvizes palackokat. Gucciónak megvoltak a maga szenvedélyei is, például a gazdag toszkán ételek, amelyeket Aida szolgált fel a hatalmas családi asztalnál. Guccio talán a fiatalkori szegénység miatt megengedte magának, hogy kiélvezze az utolsó éveit, így Aidával együtt mindketten kigömbölyödtek az ízletes otthoni lakomáktól.

– Örökre emlékezni fogok rá a Havana szivarjával és a végtelennek tűnő arany óralánccal a derekán – idézte fel Roberto.

Guccio igyekezett, hogy ne tegyen különbséget Ugo és a vér szerinti gyermekei között, ám úgy tűnt, hogy a fiú nem akar az apja, a húga és az öccsei nyomdokaiba lépni. Méretével és durva természetével érdemelte ki az *Il Prepotente*, vagyis *Az Erőszakos* becenevet az

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

öccseitől. Miután Ugo semmiféle érdeklődést nem mutatott az iránt, hogy segítsen a családi üzletben, Guccio egy tehetős vevőjénél talált neki munkát, Baron Levinél, aki jól menő földbirtokos volt. Baron Levi vezetőhelyettesként alkalmazta Ugót az egyik farmján, Firenze határában. A helyzet ideálisnak tűnt az erős fiatalember számára. A már nős Ugo nemsokára dicsekedni kezdett azzal, hogy milyen jól megy neki. Guccio, aki még mindig a korábbi kölcsönének visszafizetésére törekedett, kölcsönkért tőle. Ugónak viszont pénzügyi gondjai támadtak egy fennhéjázó nő miatt, akinek titokban udvarolt, és túlságosan szégyellte bevallani az apjának, hogy nincs annyi pénze, tehát megígérte a kölcsönt. Guccio időközben banki előleget intézett, amiből visszafizette a kölcsönt. Beleegyezett, hogy miután törleszt a banknak, idővel Ugónak is fog, még hozzá kamattal. Azt viszont nem tudta, hogy Ugo – aki szégyellte bevallani az apjának, hogy nem olyan sikeres ember, mint állítja – ellopott hetvenezer lírát Baron Levi pénzkazettájából. (Ez nagyjából három és fél amerikai dollárnak felelt meg, ami jelentős összegnek számított akkoriban.) Ugo odaadta az apjának a harmincezer lírát (körülbelül másfél dollárt), amit kért, a többivel pedig lelépett három hétre a barátnőjével, a helyi kis színház kórusával is fellépő táncosnővel.

Baron Levi közölte Guccióval az alapos gyanúját, miszerint Ugo lopott tőle, így szertefoszlott az öröm, hogy Guccio végre kifizetheti az üzlettársát. Alig hitte el, hogy a fia lopásra vetemedett, ám a tények sorra vétele után már nem maradt kétsége. Beleegyezett, hogy visszafizesse az összeget a bárónak havi tízezer lírás (megközelítőleg féldolláros) részletekben.

Ugo más tekintetben is csalódást okozott a szüleinek. 1919-ben a fiatal Benito Mussolini megalapította a Fasci di Combattimentót, a későbbi Fasiszta Pártjának elődjét, és 1922-re, mire Mussolini már